ספרי׳ — **אוצר החסידים** — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

היכל תשיעי

שער שלישי

דבר מלכות

חג הפסח

רואים כבר נפלאות - סימן לנפלאות הגאולה

•

שיחות קודש

מכבוד קדושת

אדמו״ר מנחם מענדל שליט״א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת

״אוצר החסידים״

770 איסטערן פארקוויי ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושתיים לבריאה
הי׳ תהא שנת פלאות בכל
מאה ועשרים שנה להולדת כ״ק אדמו״ר מלך המשיח שליט״א

מוקדש להתגלותו המיידית לעיני בשר של
כ״ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט״א
למטה מעשרה טפחים ומתוך חיים נצחיים
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו תיכף ומיד ממש

*

לעילוי נשמת
הרה״ח הרה״ת ר׳ **יחזקאל הלוי**
בן הרה״ח ר׳ **חיים בנימין הלוי** ע״ה
בראד
נפטר ביום א׳ דחג הפסח, ט״ו ניסן ה׳תשס״ה
ת. נ. צ. ב. ה.
ולזכות
זוגתו מרת **טייבעל** תחי׳ **בראד**
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

*

נדפס ע״י בני משפחתם שיחיו

*

הי׳ שותף בהפצת ״דבר מלכות״

להשיג השיחות, להקדשות ולפרטים נוספים טל.: 753-6844 (718)

הוכן לדפוס ע״י
יוסף יצחק הלוי בן אסתר שיינדל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כתובתינו באינטרנט: http://www.torah4blind.org

נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח לאנ"ש שי' בכל מרחבי תבל לקראת חג הפסח, ה'תנש"א

ביום ההילולא של אדמו"ר הצמח צדק ואור לי"ד ניסן יום הולדת הרמב"ם זמן הפסח וערב שקויו"ט, ראשון לרגלים,

אביע איחולי וברכותי לחג הפסח כשר ושמח וכולי. וש"ק ושלום, עונג וחירות בשלמותם לכל בנ"י בכל מושבותיהם.

ותקויים בקשת כל אחד ואחת האנשים והנשים והטף[1] בתוך כלל ישראל תפלת משה איש האלקים בספר נעים זמירות ישראל:

שבענו בבקר חסדך ונרננה ונשמחה בכל ימינו, יראה אל עבדיך פעליך והדרך על בניהם, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו[2].

בכהנ"ל כפליים לתושי' וכעיסקא דשבתא ודהגאולה[3], בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

בכבוד ובברכת שבת והחג

/מקום החתימה/

---

1) וילך לא, יב.

2) תהלים צ, יד. טז. יז.

3) לקו"ת בתחלתו (ד"ה ראו כי ה' נתן לכם השבת). ד"ה ויאמר גו' לך לך באוה"ת (תרדע, א). תרכ"ז. תר"ל.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".

מעיין חי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770, על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלת קהילות בשבת, בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת "אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל" ושיחת ש"פ שופטים ה'תנש"א

מדור מיוחד לספרים וחוברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: http://www.moshiach.net/blind

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

וזה יזרז עוד יותר, שנזכה ל„שמיני" השלישי, בית־המקדש השלישי, שבו יהיה ה„כינור של שמונה נימין",

ויקויים אצל כל אחד ואחת התפילה והברכה, ויותר מזה — גם הנתינת־כח של משה רבנו: „ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו", בבית־המקדש השלישי, מקדש אדנ־י כוננו ידיך.

בכבוד ובברכה
ובברכת חג הפסח כשר ושמח
וטוב לבב

/מקום החתימה/

בית־המקדש השלישי . . כנור של שמונה נימין: ערכין יג, ב. וראה כלי יקר דלעיל הערה ד"ה בא לידי ביטוי.

מקדש אדנ־י כוננו ידיך: בשלח טו, יז. וראה בהנסמן לעיל הערה ד"ה לעתיד לבא.

מכתבים כלליים מכ"ק אדמו"ר שליט"א

(תרגום חופשי)

ב"ה, מוצש"ק
כ"ה אדר, אור ליום ג' שהוכפל בו כי טוב
פ' ויקרא אל משה,
ה'תנש"א. ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בבואנו מימי הפורים — ימים של ניסים שהראה הקב"ה „בימים ההם בזמן הזה", ובהתקרבנו אל חג הפסח — שבו אנו חוגגים את החג של „זמן חרותנו", ומודים לה' על הניסים והנפלאות שהראה בעת יציאת מצרים —

מוצש"ק . . אור ליום ג': ג' ימים הראשונים בשבוע הם „בתר שבתא" (פסחים קו, סע"א).

כ"ה אדר: בו נברא העולם לדעת ר' יהושע (ר"ה יא, רע"א) שבניסן נברא העולם — תוד"ה לתקופות — ר"ה ח, א (ובנוגע לתקופות כן ההלכה — ר"ה יב, א). וראה תוד"ה כמאן מצלינן — ר"ה כז, א. שער הכוונות להאריז"ל ענין ר"ה דרוש א'. פע"ח שער ר"ה פ"ד (בכמה דפוסים — פ"ו). וראה לקו"ש חט"ז שיחה לפ' החודש ס"ד (ע' 483 ואילך), ובהערות שם. ד"ה החודש ה'תשל"ט ס"ח (סה"מ מלוקט ח"ג ע' פו). ד"ה אשה כי תזריע ה'תשכ"ה ס"ו (שם ס"ע צד ואילך. ד"ה החודש ה'תשל"ח (שם ח"ד ע' קצג ואילך).

וראה בהערות למכתב מוצש"ק כ"ה אדר ה'תשמ"ב בתחלתו (הגש"פ עם לקוטי טעמים, מנהגים וביאורים — קה"ת תשמ"ו ואילך — ע' תשכב).

אור ליום: ראה מסכת פסחים בתחילתה.

ליום ג' שהוכפל בו כי טוב: פרש"י עה"פ בראשית א, ז, מב"ר פ"ד, ו (ובפרש"י שם — דגם העבר נעשה טוב). ובאוה"ת (בראשית לג, א ואילך. ועוד): בסה"מ תרנ"א ס"ע קצג ובמכתב כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע (נדפס בסה"מ ה'תש"ט ע' 19 (השני). אגרות־קודש שלו ח"א ע' קלו) — מקשר זה עם מחז"ל (קידושין מ, א) טוב לשמים וטוב לבריות.

פ' ויקרא אל משה: להעיר, אשר (בפשוטן של כתובים) בא „ויקרא אל משה" בהמשך לס"פ פקודי שהי' „בחודש הראשון גו' באחד לחודש" (פקודי מ, יז), ר"ח ניסן. וראה מכתב עש"ק ר"ח ניסן ה'תשמ"ה הערה ד"ה זו (הגש"פ הנ"ל ע' תשמא).

ימי הפורים . . חג הפסח: דגאולת פורים וגאולת פסח שייכות זל"ז, דמיסמך גאולה לגאולה (גאולת פורים לגאולת פסח) — מגילה ו, סע"ב ובפרש"י שם.

בימים ההם בזמן הזה: נוסח ברכת הנסים (והודאת „ועל הנסים") דחנוכה ופורים.

זמן חרותנו: כן נקרא בנוסח התפלה והקידוש דחג הפסח. וראה לקו"ש חי"ז ע' 71 ואילך (הגש"פ הנ"ל ס"ע תקז ואילך).

מודים לה' על הנסים והנפלאות . . בעת יציאת מצרים: ובלשון ההגש"פ פיסקא „לפיכך" (מפסחים קטז, ב במשנה): להודות ולהלל כו' למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו, הוציאנו מעבדות לחרות כו'.

הנסים והנפלאות: רמב"ם הל' חמץ ומצה רפ"ז. תפלת „נשמת". וראה מאו"א מערכת אות הנו"ן סי' כ"א (במאו"א שם*: כ"ב, והוא ט"ס).

---

*) בכמה דפוסים. המו"ל.

הרי זהו הזמן המתאים להפנות את מלוא תשומת הלב אל הניסים והנפלאות שאירעו בימינו אלה, בימים הסמוכים לפורים שנה זו.

היו אלה ניסים גלויים לא רק לעם ישראל אלא גם לכל העמים, ועד ש„ראו כל אפסי ארץ" — הכל ראו את הניסים שהתרחשו בתקופה זו.

הניסים בימי מרדכי ואסתר, „בימים ההם", הוסתרו, כידוע, בתוך דרכי הטבע. רק לאחר שמקשרים את ראשית מלכותו של אחשוורוש עם „בשנת שלש למלכו", ועם „בשנת שבע למלכותו", ועם „חודש ניסן בשנת שתים־עשרה למלכותו", ועם הסעודות שעשתה אסתר לאחשוורוש ולהמן — כשמחברים את כל האירועים הללו לרצף אחד ולאחר שמגלים בהתבוננות מעמיקה שכל זה הוא המשך של עניין אחד — אזי מכירים בזה את יד ה'.

וזו אחת הסיבות שבכל המגילה (שהיא מכ"ד ספרי הקודש) לא מוזכר (בפירוש) שמו של הקב"ה — משום שגם הנס של פורים התרחש באופן של הסתר פנים, כאחד הפירושים בפסוק „ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" — שהדברים מכוונים לנס של פורים: נס שמלובש ומוסתר בתוך הטבע.

לעומת זאת, באירועים שקרו בחודשים האחרונים עד (אמצע) חודש אדר, התרחש נס גדול לטובת בני ישראל ולטובת העולם כולו, נס גלוי לעיני כל העמים.

* * *

על פי התנאים הטבעיים של העולם היה צפוי, שתהיה זו לא רק הכרזת מלחמה וכיוצא בזה, אלא שהמלחמה תגרור לתוכה עמים רבים ותתלהט עד כדי

ראו כל אפסי ארץ: לשון הכתוב — ישעי' נב, י. תהלים צח, ג.

כידוע: או"ת להה"מ (הוצאת קה"ת) נט, ג (בהוצאת ה'תש"מ ואילך — סימן קפב). תו"א מג"א צג, סע"ג ואילך. שם ק, א. סה"מ תקס"ה ח"א ע' שע ואילך (נוסחא שני'). שער האמונה לאדמו"ר האמצעי (ל, א). ביאוה"ז להצ"צ ח"א ע' שטז ואילך. סה"מ תר"ל ע' סב. ד"ה ברוך שעשה נסים תרס"ד (קה"ת, יו"ד שבט ה'תנש"א) ס"ע 18 ואילך*. ובכ"מ.

בשנת שלש למלכו: אסתר א, ג.

בשנת שבע למלכותו: שם ב, טז.

חודש ניסן בשנת שתים עשרה למלכותו: שם ג, ז.

הסעודות שעשתה אסתר: שם ה, ד ואילך. ז, א ואילך.

בכל המגילה . . לא מוזכר (בפירוש) שמו של הקב"ה: ראה לקו"ש חכ"א ע' 201, ובהנסמן בהערות שם.

ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא: וילך לא, יח. וראה כש"ט (הוצאת קה"ת) הוספות סי' לב. ס' בעש"ט עה"ת ח"ב פ' וילך אות ז.

ואנכי הסתר אסתיר . . שהדברים מכוונים . . פורים: ראה חולין קלט, ב: אסתר מן התורה מנין, ואנכי הסתר אסתיר. ובתקו"ז תס"ט (קיד, סע"ג): אסתר הכא רמיז (האזינו לב, כ) ויאמר אסתירה פני מהם כו'.

---

*) בסה"מ תרס"ד הוצאת תשד"מ ע' קמב. המו"ל.

עליו אומר הקב"ה: „לעתיד לבא אני אבנה אותו ומשרה שכינתי בתוכו ואינו חרב לעולם".

ולכאורה יש להוסיף טעם, בדרך רמז, על כך שתפילה זו היא במזמור צדי"ק בתהלים — משום שהמספר „תשעים", שלוש פעמים „שלושים", מכיל בקירבו את תכלית השלימות שב„חזקה" — שלוש כפול שלוש (כפול עשר).

* * *

ויהי רצון, שכל אחד ואחת, בתוך כלל ישראל, ינצל את הכוחות המיוחדים של שנה זו, כדי למלא את כל מהותו בחיי קדושה, ועד להשגת החזקה האמיתית — תוקף נצחי בכל מה שקשור בלימוד התורה ובקיום המצוות

— החל בהכנות לחג־הפסח בכלל, ובפרט לעריכת „סדר של פסח" עם שלוש מצות (כהן לוי ישראל) ושישה מינים על הקערה (כפלים פעמים שלוש) —

ובפרט שמדובר בשנה שבה, כנ"ל, קוראים את פרשת שמיני שלושה שבועות רצופים, ו„שמיני" הרי הוא מורה על ההנהגה האלוקית שלמעלה מהעולם, הנהגה ניסית. אם כן, כאשר קוראים את „שמיני" שלושה שבועות רצופים, הדבר מדגיש עוד יותר, על־ידי התורה, את ייחודה של שנה זו, בשנת „אראנו נפלאות", על־ידי ניסים וניסי ניסים;

— עד שהדברים באים באופן גלוי וברור, ועל־פי הפתגם הידוע, שהוזכר פעמים רבות: „שמיני שמונה שמינה" — שנה שבה קוראים את פרשת „שמיני", „שמונה" פעמים — תהיה שמינה, שנה „שמינה" בגשמיות וברוחניות —

לעתיד לבא אני אבנה אותו . . ואינו חרב לעולם: ראה גם פרש"י עה"פ (בשלח טו, יז) מקדש אדנ"י כוננו ידיך. פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. תוד"ה אין — שבועות טו, ריש ע"ב. בהנסמן לעיל הערה ד"ה בית נצחי. ועוד.

שלוש מצות (כהן לוי ישראל) ושישה מינים על הקערה: „סדר הגדה" בהגש"פ נוסח אדה"ז. והוא מפע"ח שער כא (שער חג המצות) פ"ו. סידור האריז"ל במקומו. וראה ג"כ שו"ע אדה"ז או"ח הל' פסח סתע"ג סכ"ו. וראה הגש"פ עם לקוטי טעמים ומנהגים שם (ע' ה־ו). וש"נ.

שלוש: וענין עיקרי בפסח — כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו, ואלו הן: פסח מצה ומרור — הגש"פ פיסקא רבן גמליאל הי' אומר, ממשנה פסחים קטז, סע"א ואילך.

הפתגם: הובא ונתבאר גם בלקו"ש ח"ז ע' 297. ספר השיחות תשמ"ח ח"ב ע' 395, שם ע' 413 ואילך.

שמיני . . שמינה: להעיר גם מהידוע בשם הה"מ בפירוש „ביום השמיני עצרת" — סה"מ מלוקט ח"ב ע' קמ. וש"נ.

ויש לקשר זה גם עם הנשיא ד"א ניסן — אשר, שהוא מלשון אושר ותענוג (לקוטי לו"צ אגרות־קודש ע' שכד. שם ע' תיט. ועוד).

השראת השכינה באופן קבוע, שהחלה ביום השמיני במשכן, באה לידי ביטוי רב יותר בבית־המקדש. כידוע, המשכן נקרא „אוהל", „דירת עראי", לא דירת־קבע; לעומתו, „בית" (בית־המקדש) הוא דירת־קבע, דירה קבועה ונצחית. מאז שבנו את בית־המקדש בירושלים, הוא נעשה המקום הקבוע והנצחי של השראת השכינה („זאת מנוחתי עדי עד").

„קביעות" מוחלטת זו וה„חזקה" של השראת השכינה בבית־המקדש, תהיה באופן מלא ושלם בבית־המקדש השלישי, כאשר קביעותו המלאה והנצחית של בית־המקדש — בית נצחי — תהיה גלויה וברורה לעין־כל.

* * *

הדברים האמורים מרומזים גם־כן בפסוק המסיים את המזמור „תפלה למשה" (מזמור צדי"ק בספר תהילים): „ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו":

חכמינו ז"ל אומרים, שפסוק זה היה תפילתו של משה רבנו בקשר להקמת המשכן: „אמר להם, יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו וגו'"; כלומר שתפילת משה פעלה את השראת השכינה במשכן. בזה מודגש, שהשראת השכינה היא באופן של „כוננה עלינו" (ביסוס ויציבות) — מתוך קביעות לדור דור.

ועד שבזה גם נרמזת נצחיותו של בית־המקדש השלישי, כמאמר חז"ל על הפסוק הנ"ל, שהמלים „ומעשה ידינו כוננהו", מכוונות לבית־המקדש השלישי,

---

כידוע: ראה שמואל־ב ז, ו. שהש"ר פ"א, טז (ג). זח"ב רמא, א. תו"א ר"פ ויגש. ועוד.

דירת עראי: ובלשון הרמב"ם הל' ביהב"ח פ"א ה"א: והי' לפי שעה כו'. וראה שהש"ר שם.

בית . . „דירת־קבע": ראה גם עיון יעקב לע"י פסחים פח, א (בשייכות לביהמ"ק השלישי).

מאז שבנו את בית־המקדש בירושלים כו': רמב"ם שם ה"ג. נתבאר בלקו"ש חט"ז ע' 466 ואילך.

המקום . . הנצחי של השראת השכינה: ראה רמב"ם שם פ"ו הט"ז: קדושת המקדש וירושלים מפני השכינה, ושכינה אינה בטילה.

זאת מנוחתי עדי עד: תהלים קלב, יד.

בית נצחי: זהר ח"א כח, א. ח"ג רכא, א. תקו"ז תיקון ח.

בפסוק המסיים: פסוק טו"ב.

מזמור צדי"ק בספר תהלים: אשר ע"פ המנהג לומר בכל יום הקאַפּיטל המתאים לשנות חייו — מתחילים ב"א ניסן שנה זו אמירת מזמור זה שבתהלים. והוא הראשון מן „אחד עשר מזמורים (ש)אמר משה" — מדרש תהלים ופרש"י עה"פ (צדי"ק, א). פרש"י עה"פ פקודי לט, מג. ועוד.

חכמינו ז"ל אומרים . . אמר להם כו': פרש"י עה"פ פקודי שם. וראה גם פרש"י פרשתנו ט, כג. פרש"י עה"פ תהלים כאן. וראה תו"ש עה"פ פקודי שם (אות לד). וש"נ.

כמאמר חז"ל . . לעתיד לבא כו': מדרש תהלים עה"פ.

מלחמת עולם ר"ל; אך בפועל, למעלה מדרך הטבע, לא זו בלבד שנמנעה מלחמת עולם, אלא שגם המלחמה שפרצה — שככה.

בשעה שכל הסימנים הצביעו, שיש לצפות למלחמה קשה ולהכין צבא גדול ואדיר, מצוייד בכלי־נשק רבים ודווקא מהמתקדמים ביותר — הרי לאחר כל ההכנות, כפי שנהוג להיערך למלחמה ארוכה שאמורה להתמשך שבועות וחודשים — בא הניצחון בפועל בתוך זמן קצר ביותר!

הניצחון היה כל כך מופלא, שהוא מנע לא רק שפיכות דמים רבה בין אומות העולם (כפי שחששו תחילה), אלא הוא אף הביא לידי כך, שהאוייב ישחרר, ובצורה טובה, חלק משבויי המלחמה ואפילו חלק מאלה שנישבו בעבר.

— יש לנו ציווי והוראה בתורתנו: „אל תפתח פה" — להישמר מדיבורים של „מרה שחורה" — ושמכאן ולהבא יהיו רק בשורות טובות, בטוב הנראה והנגלה. —

יתירה מזו: אלה היודעים את המתרחש „מאחורי הקלעים" — המודעים לפרטים חסויים רבים שאינם מגיעים לידי פרסום — משיגים עוד יותר ויותר את פלאי הניסים והנפלאות בזמן הזה, בימים האלה.

* * *

במשך השנה הזאת — עליה נתנו יהודים את השם והסימן: „**ה**יה **ת**היה **ש**נת **נ**פלאות **א**ראנו", ועוד קודם לכן, בסיומה של השנה שעברה, שצויינה על־ידי יהודים בסימן: „**ה**יה **ת**היה **ש**נת **נ**יסים" — הודגש פעמים רבות הקשר לדברים שחז"ל צפו מראש (בילקוט שמעוני ישעי' רמז תצט), על המלחמות שיתרחשו בחלק ההוא של העולם, שהן מהסימנים המעידים שמתקרבת הגאולה האמיתית על ידי משיח צדקנו.

ולאור ההתרחשויות והניסים שצויינו לעיל, צריכה להתחזק עוד יותר ההכרה, שזהו הזמן של ההכנה הקרובה למילוי ההבטחה „והיתה לה' המלוכה", כאשר כל העמים ישוכנעו ש„יש בעל הבית לבירה זו", והכרה זו תביא אותם „לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד".

אל תפתח פה: ברכות יט, א. וש"נ. הובא להלכה ברמ"א יו"ד סשע"ו ס"ב. מג"א או"ח סרל"ט סק"ז. וראה גם שו"ע אדה"ז חו"מ הל' שמירת גוף ונפש ס"ב.

היה **ת**הא: באופן ד„בהוויתה תהא" — ראה ברכות יג, א. מגילה ט, א. שם יז, ריש ע"ב. בכורות ד, ב. ובכ"מ.

היה **ת**הא **ש**נת **נ**סים: ראה בארוכה מכתב וא"ו תשרי ה'תש"נ (סה"ש ה'תש"נ ח"ב ע' 722 ואילך).

„והיתה לה' המלוכה": עובדי' א, כא.

יש בעל הבית לבירה זו: ראה ב"ר רפל"ט.

לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד: צפני' ג, ט. וראה רמב"ם הל' מלכים ספי"א.

ובפרט, כאמור, כאשר מתקרבים לחודש ניסן — מלשון נס — ויותר מכך, כפי שחז"ל מציינים, ש„ניסן" (בשני נוני"ן) מצביע על „ניסי ניסים" (ו„נס בתוך נס") — הרי ודאי שהקב"ה יראה ניסים גדולים עוד יותר.

ובמיוחד כאשר יהודים משתדלים, שגם התנהגותם היום־יומית בענייני יהדות: תורה ומצוות — תהיה באופן של „נס" — מרוממת יותר ויותר; שכל אחד ואחת שיחיו מתעלים ומתרוממים למעלה מהרגליהם עד עתה בלימוד התורה ובהידור בקיום המצוות, ועד לאופן של „ניסי ניסים" (לשון רבים) — התעלות למעלה ולמעלה ועוד יותר למעלה;

כפי שניתנה בזה ההוראה מיד בתחילת ה„סדרה" (מלשון סדר) של השבוע: „אדם כי יקריב מכם קרבן לה'", על־פי ביאורו ותורתו של אדמו"ר הזקן: „מכם קרבן לה'" — הקרבן צריך לבוא „מכם", מעצמכם — כלומר, שיהודי נדרש לצאת מהרגליו וממגבלותיו ולהתמסר לגמרי לקב"ה.

וההתנהגות ה„ניסית" של כל יהודי, התנהגות באופן של „נפלאות אראנו" — שהדבר נראה ונגלה לעיני כל — תזרז ותחיש עוד יותר את מילוי היעוד:

חודש ניסן . . נס: ראה מדרש לקח טוב עה"פ (בא יב, ב) החודש הזה לכם: ניסן שבו נעשו נסים לישראל. וראה ברכות נו, א: אקריון הללא מצראה (הלל שאנו קורין בפסח, רש"י) בחלמא, א"ל ניסא מתרחשי לך. ובפרש"י שם: שע"י נסים נקרא ניסן כו'. — ואף ששמות החדשים עלו בידם מבבל (ירושלמי ר"ה פ"א ה"ב. ב"ר פמ"ח, ט) הרי נזכרו ניסן וכו' במג"א (ראה לעיל הערה ד"ה חודש ניסן).

כפי שחז"ל מציינים . . (בשתי נוני"ן) . . „נסי נסים": ראה ברכות נז, רע"א: הרואה כו' חנינא חנניא יוחנן נסי נסים נעשו לו, ובפרש"י שם: חנינא, נוני"ן הרבה נסים רבים. ובפרט „ניסן" דשמו גופא מורה על נסים, וכמ"ש בחדא"ג מהרש"א שם בנוגע לשמות הנ"ל שבגמרא „דהשם גופי' מורה על החנות והטובה, והנונין מראין שיהי' בנס".

נס בתוך נס: לשון חז"ל — שבת צז, א. וש"נ. פרש"י עה"פ וארא ט, כד (משמו"ר עה"פ — פי"ב, ד).

התנהגותם היום־יומית . . באופן של „נס": ראה בארוכה מכתב וא"ו תשרי ה'תש"נ (סה"ש ה'תש"נ שם).

נס — מרוממת: ראה רש"י עה"פ יתרו כ, יז. וראה סידור (עם דא"ח) מד, סע"ב. פירוש המלות לאדהאמ"צ פקל"ט. אוה"ת בשלח ע' תרסה. שה"ש כרך א' ע' כט. רד"ה ברוך שעשה נסים תרס"ד הנ"ל. סה"מ תרע"ח ע' פט. תרפ"ט ס"ע 203 ואילך. תרח"ץ ע' קסט. ובכ"מ.

בתחילת ה„סדרה": וראה לעיל הערה ד"ה פ' ויקרא אל משה.

ההוראה . . ה„סדרה" . . של השבוע: להעיר מתורת אדה"ז („היום יום" ב חשון. ספר השיחות ה'תש"ב ע' 29 ואילך): מען בעדארף לעבן מיט דער צייט . . מיט דער פרשת השבוע כו'.

ביאורו ותורתו של אדמו"ר הזקן: קונטרס לימוד החסידות פי"ב (נדפס גם באגרות־קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ע' שנד). סה"מ קונטרסים ח"ב תנ, א. „היום יום" י"ב אדר שני. ובכ"מ. וראה גם לקו"ת פרשתנו ד"ה אדם כי יקריב.

אחר־כך, במשך החודש, נשנית ונקראת (וגם נלמדת) אותה פרשה („סדרה"), פרשת שמיני, במשך שלושה שבועות רצופים (החל ביום שמיני לחודש, בקריאת התורה שבתפילת מנחה של שבת הגדול, ועד סוף החודש, בשבת כ"ט בניסן — בחוץ־לארץ).

הרוממות המיוחדת של „ויהי ביום השמיני", שהוא „יום שמיני למילואים" (היום השמיני של חנוכת המשכן), מתבטאת בכך, ש„היום ה' נראה אליכם" — „להשרות שכינתו במעשה ידיכם" — ביום זה החלה השראת השכינה בהמשכן („שרתה בו שכינה").

דבר זה בא לידי ביטוי גם במספר „שמיני": העולם נברא בשבעת ימי בראשית (ששת ימי הבריאה והשבת שהביאה מנוחה לעולם — שלימות בבריאה). משום כך נקבע מבנה הזמן של העולם במחזורים של שבעה ימים (וכך גם במחזורי „שמיטה" של שבע שנים). המספר „שבעה" מורה אפוא על ההארה האלוקית שמצטמצמת בתוך הבריאה. אך „שמיני" מורה על הגילוי האלוקי שלמעלה מהבריאה.

וכאשר פרשת שמיני נקראת השנה במשך שלושה שבועות, מתוספת המעלה המיוחדת של „חזקה" ונצחיות בעניין זה של „שמיני" — השראת השכינה (אותו גילוי אלוקי שלמעלה מהעולם):

השראת השכינה שנתחדשה ב„יום השמיני", לא היתה התגלות אלוקית חד־פעמית, אלא נצחית, כפי שמובן מהלשון: „להשרות שכינה במעשה ידיכם" — שהשראת השכינה תהיה באופן נצחי, ובקרב כל יהודי („בתוך כל אחד ואחת מישראל"), ועד ב„מעשה ידיכם".

* * *

„יום שמיני למילואים": פרש"י ריש פרשתנו.

„היום ה' נראה אליכם" — „להשרות שכינתו במעשה ידיכם": פרשתנו ט, ד ובפרש"י.

שרתה בו שכינה: לשון רש"י פרשתנו שם, כג.

בא לידי ביטוי . . במספר „שמיני": בהבא להלן ראה כלי יקר ריש פרשתנו; שו"ת הרשב"א ח"א ס"ט — הובאו ונתבארו בד"ה ויהי ביום השמיני תרע"ח (סה"מ תרע"ח ע רסט ואילך), ה'תש"ד (סה"מ ה'תש"ד ע' 191 ואילך), ה'תש"ה (סה"מ ה'תש"ה ע' 167 ואילך). וראה גם אוה"ת פרשתנו ע' כה. אחרי כרך ג ע' תתכה. ועוד.

השבת שהביאה מנוחה: דבא שבת בא מנוחה — פרש"י עה"פ בראשית ב, ב. פרש"י ד"ה ויכל — מגילה ט, א. תוד"ה חצבה — סנהדרין לח, א. וראה כתר שם טוב (הוצאת קה"ת) סי' ת־תא (נט, ב ואילך).

השראת השכינה . . נצחית: דמעשה ידי משה הם נצחיים — סוטה ט, סע"א. וראה לקו"ש חט"ז ע' 465, ובהנסמן שם.

בתוך כל אחד ואחת מישראל: כמאמר חז"ל עה"פ (תרומה כה, ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם — בתוך כל או"א מישראל — ראשית חכמה שער האהבה פ"ז קרוב לתחילתו (ד"ה ושני פסוקים — סט, ב). אלשיך עה"פ תרומה שם קרוב לסופו (ועיין ג"כ בפירושו עה"פ (תהלים צד"ק, יז) ויהי נועם). ועוד. — נסמן בלקו"ש חכ"ו ע' 414.

השנה החלה מיד ב„חזקה" של שלושה ימי קדושה רצופים (כאשר שני ימי ראש־השנה, ה„ראש" של השנה, הובילו מיד אל יום השבת־קודש); אחר־כך נשנתה „חזקה" זו (בחוץ־לארץ) פעמיים נוספות בחודש תשרי (בימים הראשונים והאחרונים של חג הסוכות). כך שבמשך חודש תשרי (החודש הכללי) היתה „חזקה" בתוך „חזקה".

לאחר מכן חזרה תופעה זו על עצמה ב„ראש השנה לחסידות" — חג הגאולה של רבנו הזקן, י"ט־כ כסלו — וכן בימי השמחה של פורים.

משמעותה של „חזקה" (מלשון חוזק, תוקף) היא, שבשלוש הפעמים (של קביעת דבר־מה או של היותו חוזר ונשנה) חלה בדבר קביעות, ויש ביטחון ותוקף שכך הוא יישאר.

ובזה מתבטאת ההוראה והנתינת־כח של ה„שנה משולשת" — שעניני קדושה, תורה ומצוות, מתחזקים השנה וחודרים בכל המציאות, כך שהם מותירים השפעה נמשכת גם על העתיד.

* * *

בחודש ניסן (שהוא „ראש חדשים, ראשון הוא לכם לחדשי השנה") הנוכחי מתבטאת „חזקה" זו של קדושה בקריאת התורה בראש החודש:

חודש ניסן, אשר ראשו (ראש־חודש, ה„ראש" של החודש) חל השנה בשבת פרשת החודש — החל בקריאה משולשת, בשלושה ספרי־תורה — הקריאה של פרשת ויקרא, של ראש־חודש ושל פרשת החודש.

ראש־השנה, ה„ראש" של השנה: לקו"ת דרושים לר"ה נח, א־ב. עטרת ראש שער ר"ה בתחלתו. המשך וככה תרל"ז (ע' קכח). רד"ה החודש תרנ"ד (סה"מ תרנ"ד ע' קלא), תרס"ו (המשך תרס"ו ע' קנו), תרע"ח (הב' — סה"מ תרע"ח ס"ע רכד). ובכ"מ.

תשרי (החודש הכללי): ראה אוה"ת סוכות ע' א'תשנו. סה"מ תרנ"ד ע' לו. ה'תש"ב ע' 49. ובכ"מ.

„ראש השנה לחסידות" . . י"ט־כ כסלו: מכתב כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע — נעתק ב„היום יום" יט כסלו. אגרות־קודש שלו ח"א ע' רנט. וש"נ.

בחודש ניסן . . מתבטאת „חזקה" זו של קדושה בקריאת־התורה: להעיר, אשר בתשרי הו"ע „בחר הקב"ה בעולמו" (שמו"ר פט"ו, יא), וי"ל שלכן הקדושה המשולשת אז היא בזמן — שלשה ימים; ובניסן הו"ע „בחר ביעקב ובניו" (שמו"ר שם), ולכן עניני ה„חזקה" שבחודש ניסן הם ביחס לתורה: קריאה משולשת בג' ספרי תורה, וקריאת פ' שמיני במשך ג' שבועות.

ראש חדשים, ראשון הוא לכם לחדשי השנה: בא יב, ב. וראה ד"ה החודש תרס"ה (סה"מ תרס"ה ס"ע קט ואילך), אעת"ר (סה"מ אעת"ר ע' נו ואילך), עטר"ת (הב' — סה"מ עטר"ת ע' שכג ואילך). ועוד.

ה„ראש" של החודש: לקו"ת דרושים לר"ה שם נח, סע"א. עטרת ראש שם (ג, ב). המשך וככה תרל"ז (ע' קכח). ובכ"מ.

שבת פרשת החודש . . קריאה משולשת, בשלושה ספרי־תורה: רמב"ם הל' תפלה פי"ג הכ"א. וראה בארוכה משיחת ש"פ ויקרא, פ' החודש שנה זו (סה"ש תנש"א ח"א ע' 379 ואילך).

„כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", הקב"ה יקיים את הבטחתו: „מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", ותיכף ומיד ממש, בגאולה האמיתית והשלימה, על־ידי משיח צדקנו.

בכבוד ובברכה להצלחה
ובברכת חג הפסח כשר ושמח

/מקום החתימה/

כימי צאתך . . אראנו נפלאות: מיכה ז, טו.

מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו: תהלים פט, כא. וקאי על משיח צדקנו שבא בהיסח הדעת, כמו מציאה — סנהדרין צז, א. ב"ר פכ"ט, ג.

בגאולה האמיתית והשלימה: שאין אחרי' גלות (תוד"ה ה"ג ונאמר — פסחים קטז, ב (ממכילתא עה"פ בשלח טו, א). יל"ש עה"פ (ישעי' ס, א) קומי אורי כי בא אורך — רמז תצט).

חג הפסח כשר ושמח: ראה לקוטי לוי"צ אגרות־קודש ע' קצז. וראה מכתב י"א ניסן ה'תשמ"ו בסופו הערה ד"ה ושמח (הגש"פ הנ"ל ע' תשפו).

ב"ה, יום ג' שהוכפל בו כי טוב
אור ליום ד' בו נתלו שני המאורות הגדולים
פ' צו את אהרן ואת בניו לאמר
אור ליום ה' ניסן שנת ה'תנש"א, ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום רב וברכה רבה!

בבואנו מראש־חודש ניסן, אשר חל השנה בשבת פרשת „החודש", שבה קוראים בתורה „החודש הזה לכם גו' ראשון הוא לכם לחדשי השנה", והרי עניין זה, שמתחילים למנות את החודשים מחודש ניסן, מציין את ההנהגה הניסית, העל־טבעית,

---

יום ג' שהוכפל בו כי טוב: פרש"י עה"פ בראשית א, ז (מב"ר פ"ד, ו). וראה בהנסמן במכתב כ"ה אדר שנה זו הערה ד"ה זה (לעיל ע' 164).

בו נתלו שני המאורות הגדולים: בראשית א, טז. חגיגה יב, א.

פ' צו את אהרן ואת בניו לאמר: ריש פרשתנו (ו, ב). וראה אוה"ח הקדוש עה"פ: ובדרך רמז תרמוז כל הפרשה על גלות האחרון כו', עיי"ש. וראה או"ת להה"מ (הוצאת קה"ת) ריש פרשתנו (לח, א־ב. בהוצאת קה"ת ה'תש"מ ואילך — סי' קח).

שלום רב וברכה רבה: ראה אסת"ר בסופו: מדות טובות של הקב"ה בהשפע בפירוי וריבוי כו', הברכה בריבוי כו' השלום בריבוי כו', עיי"ש בארוכה.

רב . . רבה: דמעלין בקודש (ברכות כח, א. וש"נ. ירושלמי ביכורים פ"ג ה"ג), וכל החודש דאזלינן מיני' (ובכחו) — מרבין בשמחה (תענית כט, סע"א).

ראש־חודש . . שבת: להעיר מהצד השוה שביניהם מהפטורת שבת זה (פ' החודש): שער החצר הפנימית . . יהי' סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החודש יפתח (יחזקאל מו, א). וראה ד"ה החודש באוה"ת בא (ע' רנג. שם כרך ח ע' ב'תתקט), עטר"ת (הא' — סה"מ עטר"ת ע' קצו ואילך).

ראש־חודש ניסן . . שבת פ' החודש: ולהעיר שפ' החודש נאמרה (למשה וגם לבנ"י) בר"ח ניסן — ראה מכתב ר"ח ניסן ה'תשל"ז בתחלתו, ובהערות שם (הגש"פ עם לקוטי טעמים, מנהגים וביאורים — קה"ת תשמ"ו ואילך — ע' עדרת).

שבת פ' החודש, שבה קוראים בתורה „החודש כו'": מגילה כט, א ואילך. רמב"ם הל' תפלה פי"ג ה"כ. טושו"ע או"ח סתרפ"ה (הלכות ד' פרשיות) ס"ד.

החודש הזה . . לחדשי השנה: בא יב, ב. וראה ד"ה החודש תרכ"ו. מכתב עש"ק ר"ח ניסן ה'תשמ"ה (הגש"פ הנ"ל ע' תשסא־ב), ובהערות שם.

שמתחילים למנות . . מחודש ניסן, מציין ההנהגה הניסית: ראה עקידה פ' בא עה"פ החודש גו' (שער לח). הובא ונתבאר באוה"ת בראשית יח, ב ואילך. וראה מכתב ר"ח ניסן ה'תש"נ (לעיל ע' 153 ואילך), ובהנסמן שם בהערה ד"ה ראשית השנה. ד"ה כימי צאתך דאחש"פ ה'תשי"ב ס"ד ואילך (סה"מ מלוקט ח"ד ע' רכז ואילך).

ב"ה, יום שלישי שהוכפל בו כי טוב,
פ' ויהי ביום השמיני
י"א ניסן, נשיא לבני אשר, ה'תנש"א,
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בהמשך לנאמר באיגרות הקודמות, על כך שייחודה של שנה זו — שנה של „**היה תהיה שנת אראנו נפלאות**" — בא בהדגשה רבה יותר בחודש ניסן, מאחר שהניסים וניסי־הניסים (ניסן) מופיעים אז באופן של נפלאות, ויותר מזה — אראנו (נפלאות) —

מתאים ביותר אפוא לעמוד על נקודה נוספת בייחודה של שנה זו ושייכותה לחודש ניסן:

כבר בתחילת השנה צויין כמה פעמים, ששנה זו מצטיינת ב„קדושה משולשת". כלומר, רבים מענייני הקדושה של השנה הזאת מופיעים שלוש פעמים באופן של „חזקה" („בתלתא זימני הוי חזקה").

יום שלישי שהוכפל בו כי טוב: פרש"י עה"פ בראשית א, ז (מב"ר פ"ד, ו). וראה בהנסמן במכתב כ"ה אדר שנה זו הערה ד"ה זה (לעיל ע' 164).

פ' ויהי ביום השמיני: ראה להלן בהמכתב. וראה הערות למכתב י"א ניסן ה'תשמ"ה בתחלתו (הגש"פ עם לקוטי טעמים, מנהגים וביאורים — קה"ת תשמ"ו ואילך — ע' תשסז).

י"א ניסן, נשיא לבני אשר: ראה שו"ע אדה"ז או"ח הל' פסח סתכ"ט ס"ט: בא' בניסן התחילו הנשיאים להקריב את קרבניהם לחנוכת המזבח נשיא אחד ליום עד י"ג בניסן, וכל נשיא ביום שהקריב קרבנו הי' יום טוב שלו כו'. ושם סט"ו: נוהגין מר"ח ואילך לקרות פ' הנשיא שהקריבו בו ביום כו'. והקריב קרבנו ע"ש הבחירה שבחר הקב"ה בישראל מכל האומות — במדב"ר פי"ד, יו"ד. וראה ד"ה ביום עשתי עשר יום די"א ניסן ה'תשל"א (סה"מ מלוקט ח"ג ע' צט ואילך). — וראה לקוטי לוי"צ אגרות־קודש ע' שכג־שכה. שם ע' תיט.

נשיא לבני אשר: ש„הוא יתן מעדני מלך" (ויחי מט, כ) — ר"ת מוח לב כבד (על הסדר דמוח שליט על הלב) — ראה ניצוצי אורות וניצוצי זהר לזח"ב קנג, א. וש"נ.

באיגרות הקודמות: דכ"ה אדר ואור ליום ה' ניסן שנה זו (לעיל ע' 164; 169). — ולהעיר שמכתב הנוכחי הוא מכתב השלישי שנכתב השתא בקשר לחה"פ הבע"ל.

צויין כמה פעמים: ראה בארוכה מכתבים כללים לר"ה שנה זו (דמוצש"ק ח"י אלול, מוצש"ק כ"ה אלול וג' סליחות — ה'תש"נ; וא"ו תשרי ה'תנש"א (נדפסו בסה"ש ה'תשנ"א ח"ב ע' 859 ואילך)).

בתלתא זימני הוי חזקה: ב"מ קו, ריש ע"ב. וראה גם יבמות (סד, ב) ובירושלמי שם (פ"ו ה"ו). סנהדרין פא, ב.

ובהמשך למכתב הקודם שבו הודגש כי חודש ניסן הוא זמן של ניסי ניסים, ובמיוחד בשנה זו, „**היה תהיה שנת נפלאות אראנו**" —

כדאי לעמוד ביתר פירוט על משמעותם של אותם ניסי־ניסים, שמתרחשים באופן של „נפלאות אראנו".

הפסוק אומר: „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". כלומר, ניסי־הניסים של הגאולה השלימה, יהיו דומים לניסים של יציאת מצרים, אשר היו אז „ניסים ונפלאות", למעלה מדרך הטבע לגמרי. ויותר מזה: על־פי הפירוש הידוע על פסוק זה, יהיו ניסי הגאולה השלימה כה גדולים, עד שייחשבו „נפלאות" אפילו בהשוואה לניסים של יציאת מצרים.

ובזה גופא מתוסף עוד, שניסי הנפלאות הללו יתרחשו באופן של „אראנו": אני עצמי (השם) אראה להם. וכאשר הקב"ה עצמו מראה, הרי הכול מתגלה — הן הדברים הניתנים לגילוי (נגלה), והן הדברים הנסתרים (נסתר); נגלית ונראית אז האמת והפנימיות של ההנהגה הטבעית — ההנהגה הניסית המוחלטת, ועד לדברים שהם לגמרי בגדר „נפלא".

* * *

בחודש ניסן עצמו בא הדבר האמור (על „ניסי ניסים" ועד „אראנו נפלאות") לידי ביטוי רב יותר בשבוע זה, כפי שהדבר מתבטא בשמה של השבת — שבת הגדול. כידוע, שמו של כל דבר בלשון־הקודש על־פי התורה, מבטא את מהותו

מכתב הקודם: דכ"ה אדר שנה זו (לעיל ע' 164 ואילך).

ניסן הוא זמן של נסי נסים: ראה בהנסמן במכתב הנ"ל הערה ד"ה חודש ניסן . . נס וד"ה כפי שחז"ל מציינים.

כימי צאתך . . אראנו נפלאות: מיכה ז, טו.

„נסים ונפלאות": רמב"ם הל' חמץ ומצה רפ"ז. תפלת „נשמת". וראה מאו"א מערכת אות הנו"ן סי' כ"א (במאו"א שם*: כ"ב, והוא ט"ס).

הפירוש הידוע: אוה"ת נ"ך עה"פ סק"ז (ע' תפז), מזח"א בהשמטות סי' כה (רסא, ב). וראה שם סק"ח, מפע"ח שער כא (שער חג המצות) פ"ז (בד"ה מהר"י ז"ל). וראה ד"ה כימי צאתך דאחש"פ ה'תשי"ב (סה"מ מלוקט ח"ד ע' רכה ואילך) וה'תשל"ט (סה"מ מלוקט ח"ג ע' קיט ואילך). ד"ה זה די"א ניסן ה'תשמ"ב (סה"מ מלוקט ח"ב ע' לז ואילך).

גילוי (נגלה) . . נסתר . . ההנהגה הנסית המוחלטת: שהרי אפשר שאין מכיר הנס בכלל (נדה לא, א).

הפנימיות של ההנהגה טבעית: ראה ד"ה כימי צאתך ה'תשי"ב הנ"ל ס"ג ואילך. וש"נ.

שבת הגדול . . משום ש„נעשה בו נס גדול": תוד"ה ואותו — שבת פז, ב בשם מדרש (ראה דעת זקנים מבעה"ת עה"פ בא יב, ג). טור ושו"ע אדה"ז או"ח הל' פסח ר"ס תל. וראה הגש"פ הנ"ל במדור שבת הגדול (בעניני חה"פ) ע' תצא ואילך. תתקיג ואילך. וראה לקו"א להה"מ סי' קכד (כט, א). או"ת ל, ב.

כידוע, שמו של כל דבר בלשון־הקודש על־פי התורה, מבטא את מהותו: ראה לקו"א להה"מ סי' רמד (נח, ג ואילך). או"ת ד, סע"ג ואילך (בהוצאת קה"ת ה'תש"מ ואילך — סי' יד). — ובצפע"נ לבעל התולדות יעקב יוסף בתחלתו — בשם הבעש"ט. שעהיוה"א פ"א. לקו"ת בהר מא, ג. ובכ"מ.

---

*) בכמה דפוסים. המו"ל.

המרוממת, נעשית אצלו להרגל (הרגל נעשה טבע), הוא נדרש שוב להתעלות לדרגה גבוהה עוד יותר של „נס", ובזה גופא — „נס בתוך נס", עד שהוא מגיע ל„נס גדול" האמיתי, הקשור ב„גדול הוי' ומהולל מאד".

ויהי רצון, שכל אחד ואחת יפעלו בכל האמור באופן של זריזות, מיד ולדורות, שאז מתקיים בפועל ה„גדול הוי' ומהולל מאד" — גדלותו של הקב"ה תתגלה ברור לעין כל, באופן שהקב"ה הוא „מהולל מאד".

עד ש„ברוך ה' לעולם אמן ואמן" — הדבר יורד ונמשך ופועל בעולם ולתמיד, לנצח נצחים.

וכל אחד ואחת מתברכים בתפילה, תפילת משה: „ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו'" — „יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם", שהשכינה שורה בו, ובכל ענייניו, עד במעשה ידיו, ועד ב„סוף מעשה" — ב„חלקו בעולם".

וזה נעשה ההכנה, מתוך שמחה וטוב לבב, לבניין בית־המקדש השלישי, שיהיה בניין נצחי, מעשה ידיו של הקב"ה, „מקדש אדנ־י כוננו ידיך" — בפועל ממש, בגאולה האמיתית והשלימה.

בכבוד ובברכה להצלחה בכל האמור
ולחג הפסח כשר ושמח
ומתוך שמחת לבב

/מקום החתימה/

הרגל נעשה טבע: תניא פמ"ד (סג, ב). וראה גם שם ספי"ד. פט"ע (כא, א). שבילי אמונה נתיב ד שער ב. שו"ת הרמ"ע מפאנו סל"ז.

„נס בתוך נס": לשון חז"ל — שבת צז, א. וש"נ.

גדול הוי' ומהולל מאד: תהלים מח, ב.

ברוך . . ואמן: תהלים פט, נג — סיום וחותם ספר שלישי שבתהלים.

תפילת משה . . שתשרה שכינה במעשה ידיכם: תו"כ (ר"פ שמיני (טו)) רש"י שם ט, כג. ובפ' פקודי לט, מג. וראה לקו"ש חי"א ע' 169 ואילך. וראה גם פרש"י עה"פ תהלים כאן.

ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו': תהלים צדי"ק, יז. וראה מדרש תהלים עה"פ (שם, א), שמזמור זה בתהלים הוא אחד מ„אחד עשר מזמורים (ש)אמר משה" כו'. פרש"י עה"פ תהלים שם, א. פקודי שם.

ע"פ המנהג לומר בכל יום הקאפיטל תהלים המתאים לשנות חייו (מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר ב„קובץ מכתבים" שבסו"ס תהלים אהל יוסף יצחק (ע' 214). אגרות־קודש שלו ח"א ע' לא. ח"י ע' נג. וראה גם מאמרי אדה"ז הקצרים ע' שמא) — יותחל בי"א ניסן שנה זו אמירת מזמור צדי"ק שבתהלים.

בית־המקדש השלישי . . בניין נצחי, מעשה ידיו של הקב"ה: זהר ח"א כח, א. ח"ג רכא, א. תקו"ז תיקון ח.

מקדש אדנ־י כוננו ידיך: בשלח טו, יז. וראה פרש"י עה"פ. פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. תוד"ה אין — שבועות טו, ריש ע"ב. ועוד.

ולחג הפסח כשר ושמח: ראה לקוטי לוי"צ אגרות־קודש ע' קצז.

שמחת לבב: שני חללי הלב מלאים וחדורים שמחה.

ופנימיותו. שבת זו נקראת כך, כפי שמבארים חז״ל, משום ש„נעשה בו נס גדול״ — לא סתם נס, אלא נס גדול, באופן ברור וגלוי לכול.

* * *

כל ענייני עם ישראל ויהדות קשורים עם התורה, ובזה גופא — עם הפרשה, ה„סדרה״ (מלשון סדר) של השבוע. ואכן, מוצאים אנו רמז בולט לכל האמור לעיל בתחילתה (ובשמה) של פרשת השבוע — „צו את אהרן״:

המעלה הגדולה שבה הצטיין אהרן כהן גדול, באה לידי ביטוי בלשון הידוע של המשנה: „הוי מתלמידיו של אהרן כו׳ אוהב את הבריות ומקרבן לתורה״. זו אהבתו הבלתי מוגבלת של אהרן לכל יהודי, אפילו ליהודים פשוטים ביותר, הנקראים „בריות״, שכן מעלתם היחידה היא היותם ברואיו של בורא העולם. גם יהודים אלה אהרן „מקרבן לתורה״ — הוא מקרב ומרומם אותם אל התורה. לא שהוא „מקרב״ ו„מוריד״ חס ושלום את התורה אליהם — על־ידי עשיית פשרות ועל־ידי שמגלים להם ונותנים להם ללמוד ולקיים רק חלקים מצומצמים מהתורה ומהמצוות — אלא הוא מקרבם ומעלה אותם אל המקום האמיתי ואל האור של התורה, כך שהם נהיים קשורים עם השלימות המוחלטת והבלתי־מוגבלת של התורה.

כל זה מצביע על אמיתיותן של רגשות האהבה של אהרן הכהן לכל אחד מישראל: אהבה אמיתית אינה יודעת מידה וגבול, שלכן היא חובקת גם את היהודים שבמדרגת „בריות״: והיא גם גורמת, שיהודי זה יתעלה למעלה ממגבלות ה„מציאות״ שלו ויתקרב לתורה.

— בזה מובן הטעם הפנימי לכך שהוראה זו הוכנסה ל„דבר המשנה״ שכן „משנה״ יש בה כח זה להעלות את לומדיה מעל כל מגבלותיהם (כפי שהדבר מתבטא בלשון חכמיה ז״ל: „אין כל הגליות מתכנסות אלא בזכות המשניות״).

לא סתם נס: כהלשון בשו״ע המחבר שם: „מפני הנס (סתם) שנעשה בו״. — נתבאר בהגש״פ שם ע׳ תצא הערה 3.

כל ענייני . . התורה . . הפרשה . . של השבוע: להעיר מתורת אדה״ז („היום יום״ ב חשון. ספר השיחות ה׳תש״ב ע׳ 29 ואילך): מען בעדאַרף לעבן מיט דער צייט . . מיט דער פרשת השבוע כו׳.

בשמה של פרשת השבוע: שבו מתבטא תוכן כל הפרשה — ראה לקו״ש חכ״א ע׳ 250, ובהנסמן שם הערה 2-1.

פרשת השבוע — „צו את אהרן״: כן נקראת פ׳ זו ברמב״ם הל׳ תפלה פי״ג ה״ב. ובסדר תפלות כל השנה בסופו. אבודרהם סדר הפרשיות וההפטרות. ובכ״מ.

הוי מתלמידיו של אהרן כו׳: אבות פ״א מי״ב. וראה בארוכה אבות דר״נ פי״ב.

פשוטים ביותר . . „בריות״: תניא פרק לב.

לא שהוא „מקרב״ . . את התורה אליהם: ראה לקו״ש ח״ב ע׳ 316. חט״ו ע׳ 198.

שמגלים להם . . רק חלקים מצומצמים מהתורה כו׳: ראה לקו״ש ח״כ ע׳ 357 ואילך.

אין כל הגליות מתכנסות אלא בזכות המשניות: ויק״ר ריש פרשתנו (פ״ז, ג). וראה תו״א שמות מט, ג. תו״ח שם (יח, א־ב). ובכ״מ. וראה תשובות וביאורים (קה״ת תשל״ד) סי׳ ד׳ ס״ה*.

---

*) אג״ק כ״ק אדמו״ר שליט״א ח״א ע׳ רמב ואילך. המו״ל.

ולכן, כאשר אדם מישראל לומד את ההוראה הנ״ל במשנה — ועל־ידי לימוד התורה נוצר „יחוד נפלא״ בין הלומד ושכלו ודברי התורה שהוא לומד, ועד ל„יחוד נפלא״ עם נותן התורה, ש„כתב״ ו„נתן״ את עצמו בתוך התורה („אנא נפשי כתבית יהבית״) — הרי אז מקבל הלומד את הכח הבלתי־מוגבל הזה כדי ליישם בפועל הוראה זו של „אוהב את הבריות ומקרבן לתורה״. —

* * *

הציווי לאהרן הכהן בפרשתנו מיוחד בכך שהוא נאמר בלשון „צו״. חז״ל מפרשים זאת: „אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות״.

זריזות זו של „צו״, „מיד ולדורות״, מורה על הנתינת־כח הבלתי־מוגבלת שהקב״ה מעניק, הן בהווה („מיד״) והן בעתיד („לדורות״):

„מיד״ — אין לאדם שום הפרעה ואף לא עיכוב מלמלאות את הציווי מיד, מאחר שהוא שקוע בזה לגמרי, עד שזה ממלא את כל חייו, מכל צד ופינה;

„ולדורות״ — הדבר נקבע תיכף ומלכתחילה באותו אופן של זריזות, שהוא פועל בקרב הדורות הבאים — דורות, לשון רבים: וכאשר ישנה „חזקה״ של שלושה דורות, נעשה הדבר נצחי לכל הדורות. כמאמר חז״ל: „התורה מחזרת על אכסניה שלה״ — כאשר יש שלושה דורות של לומדי תורה, נעשית שם ה„אכסניה״ של התורה („אכסניה שלה״), המקום שבו היא קיימת לעד.

* * *

הדברים האמורים לעיל צריכים לשמש גם הוראה בעבודת השם, במעשה (ועד ל„סוף מעשה״):

אין די בכך שהתנהגותו של יהודי בענייני התורה והמצוות תהיה באופן של „נס״ — מרוממת, נעלית יותר מההרגל עד כה בלימוד התורה ובהידור בקיום המצוות: אלא עליו לעלות בזה בהתמדה מעלה ומעלה: כאשר ההתנהגות החדשה,

---

ועל־ידי לימוד התורה נוצר „יחוד נפלא״ כו׳: תניא פ״ה. וראה גם שם פכ״ג.

אנא נפשי כתבית יהבית: שבת קה, א (כגירסת הע״י). יל״ש עה״פ יתרו כ, ב. וראה לקו״ת שלח מח, סע״ד. אוה״ת יתרו ע׳ תתקא. ובלשון המדרש (שמו״ר רפל״ג): מכרתי לכם תורתי כביכול נמכרתי עמה. וראה תניא פמ״ז (סז, א).

אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות: תו״כ (הובא בפרש״י) ריש פרשתנו. וראה אוה״ח הק׳ ואו״ת להה״מ דלעיל בתחילת המכתב הערה ד״ה פ׳ צו.

התורה מחזרת על אכסניא שלה: ב״מ פה, א.

במעשה: שהוא העיקר — אבות פ״א מי״ז. תקו״ז תנ״ב (פז, סע״א). ת״ס (צג, ב). ת״ע (קלג, ב. קלד, א).

כאשר . . נעשית . . להרגל . . טבע . . לדרגה גבוהה עוד יותר של „נס״: להעיר מב״ר (פנ״ט, ה) משה ניסן של ישראל . . ומי הוא ניסו של משה הקב״ה, וראה לקו״ש ח״ז ע׳ 225 ואילך.